

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 27 november 2015
(OR. en)

14708/15

WTO 257
SERVICES 45
FDI 21
COMER 151
DEVGEN 247
RELEX 977
COMPET 549

RESULTAAT BESPREKINGEN

van: het secretariaat-generaal van de Raad
aan: de delegaties

Betreft: Het handels- en investeringsbeleid van de EU
- Conclusies van de Raad

Voor de delegaties gaan hierbij de conclusies van de Raad over het handels- en investeringsbeleid van de EU, zoals die door de Raad op 27 november 2015 zijn goedgekeurd.

Conclusies van de Raad over het handels- en investeringsbeleid van de EU

1. Indachtig de conclusies van de Europese Raad van 7 en 8 februari 2013 en zijn eerdere conclusies over handel van 21 november 2014, is de Raad over het algemeen ingenomen met de Mededeling van de Commissie van 14 oktober 2015 getiteld "Handel voor iedereen: naar een meer verantwoord handels- en investeringsbeleid". De Raad neemt nota van de conclusies en aanbevelingen van de mededeling, die de weg effenen voor een ambitieuze handels- en investeringsagenda in overeenstemming met de externe betrekkingen en andere relevante beleidsgebieden van de EU.
2. De Raad blijft voluit inzetten op een krachtdadig, op regels gebaseerd, multilateraal handelsstelsel en is een groot voorstander van de ambitieuze benadering van de Commissie in dit verband. Hij betuigt zijn steun aan de verdere versterking van het multilaterale stelsel, waarvan geschillenbeslechting een van de centrale pijlers is, dat is gebaseerd op een solide en doeltreffende WTO die een antwoord biedt op de huidige en toekomstige mondiale handelsuitdagingen, en dat een betere weerspiegeling is van het vermogen van andere WTO-leden om aan het stelsel bij te dragen. Om het vertrouwen in het multilaterale handelsstelsel te bevorderen en de internationale handel te stimuleren, zal het belangrijk zijn dat de Ministeriële Conferentie van de WTO (MC10) in Nairobi concrete, evenwichtige en zinvolle resultaten voortbrengt en vooruitgang boekt met betrekking tot de resterende vraagstukken van de ontwikkelingsagenda van Doha (DDA). Na de ratificatie door de EU van de handelsfacilitatieovereenkomst (TFA) van de WTO verwacht de Raad thans van de WTO-partners die dat nog niet hebben gedaan, dat zij onverwijld de vereiste procedurestappen nemen, zodat bedrijven, met name in ontwikkelingslanden, zo snel mogelijk de tastbare baten van de TFA kunnen ondervinden. De EU is ook vastbesloten nieuwe manieren te onderzoeken om het multilaterale handelsstelsel in de toekomst beter te doen functioneren, en is bereid de toevoeging van nieuwe vraagstukken aan de toekomstige handelsagenda in overweging te nemen.

3. De Raad ziet uit naar snelle vooruitgang in plurilaterale onderhandelingen, onder meer over de Overeenkomst betreffende de handel in diensten (TiSA) en, in het kader van MC10, de uitbreiding van de Informatietechnologieovereenkomst (ITA) en een wezenlijk resultaat met betrekking tot de Overeenkomst inzake milieugoederen (EGA). Deze overeenkomsten, en nieuwe plurilaterale initiatieven onder WTO-leden, moeten de wereldhandel helpen stimuleren en tot meer groei en banen leiden, en dienen als bouwstenen voor toekomstige multilaterale overeenkomsten te fungeren.

4. De Raad steunt het sluiten van ambitieuze, brede en wederzijds voordelige bilaterale handels-en investeringsovereenkomsten, en dringt bij de Commissie aan op inspanningen om vooruitgang te boeken inzake de onderhandelingen met de VS, Japan en belangrijke partners in Latijns-Amerika en in de regio Azië-Stille Oceaan. De Raad is verheugd over de solide positieve resultaten die voortvloeien uit de uitvoering van de vrijhandels-overeenkomst EU-Zuid-Korea, het eerste bilaterale handelsakkoord van de nieuwe generatie en het meest ambitieuze dat ooit door de EU is uitgevoerd. De Raad is daarnaast ingenomen met de vooruitgang die in het kader van de economische partnerschapsovereenkomsten met ACS-landen is geboekt, en ziet ernaar uit snel tot het ondertekenen, ratificeren en uitvoeren van deze overeenkomsten over te gaan. Met inaanmerkingneming van de verschillende ambities van de partnerlanden moet tevens een diepere integratie op het gebied van handel en economie tussen de EU en de landen van het oostelijke en zuidelijke nabuurschap worden nagestreefd, teneinde de ontwikkeling van een ruimte van gedeelde stabiliteit, veiligheid en welvaart verder in de hand te werken.

5. De Raad spreekt zijn waardering uit over het ambitieuze programma van toekomstige bilaterale handelsonderhandelingen dat de Commissie in haar mededeling beschrijft, en onderstreept dat het noodzakelijk is elke beslissing tot het openen van onderhandelingen per geval in overweging te nemen, rekening houdend met de offensieve en defensieve belangen van de EU, de bredere politieke context, en met voorrang voor de onderhandelingen die de grootste voordelen op het vlak van groei en banen zullen opleveren. Bilaterale, regionale en plurilaterale overeenkomsten dienen elkaar aan te vullen, transparant en consequent te zijn en bij te dragen tot een krachtiger multilateraal handelstelsel op grond van de WTO-regels.

6. De Raad is het er mee eens dat handel iedereen, zowel consumenten, werknemers als economische actoren, ten goede moet komen en bij ander EU-beleid moet aansluiten. De Raad legt er de nadruk op dat nationaal en Europees economisch, maatschappelijk, milieu- en arbeidsmarktbeleid belangrijk is om werknemers en bedrijven te helpen zich aan de voortdurende verandering van de wereldeconomie aan te passen, en ervoor moet zorgen dat zij hun internationale concurrentievermogen opdrijven, de nieuwe marktkansen grijpen en dat de baten van de mondialisering billijk worden verdeeld en de nadelige gevolgen worden beperkt. De Raad onderstreept dat de handelsovereenkomsten van de EU niet zullen leiden tot minder strenge normen op het gebied van consumenten-, gezondheids- of milieubescherming of van sociale bescherming en bescherming van werknemers: veranderingen van niveaus zullen alleen mogelijk zijn in de richting van meer bescherming, en het recht van overheden om te reguleren zal ten volle onverlet worden gelaten.
7. Europa zal, als gevolg van de wereldwijde economische verschuivingen die zich buiten de EU voordoen, de nieuwe centra van mondiale groei moeten blijven aanboren teneinde het economisch herstel te consolideren en meer en betere banen te scheppen om de aanhoudende werkloosheid op ons continent, met name onder jongeren, aan te pakken. De handelsovereenkomsten moeten, met inaanmerkingneming van de belangen en bijzondere kenmerken van de EU, gelijke kansen bieden aan alle EU-lidstaten en regio's, met inbegrip van de ultraperifere gebieden en de gebieden overzee van de EU, en aan alle betrokken sectoren, onder meer de industrie, de landbouw en de dienstensector. In dit verband benadrukt de Raad dat de integratie van Europese bedrijven in wereldwijde waardeketens moet worden gefaciliteerd en verbeterd, in het bijzonder van kleine en middelgrote ondernemingen.
8. Gezien het belang van kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) in de EU, hun sleutelrol bij het scheppen van banen en hun wezenlijke bijdrage tot de EU-handel, beklemtoont de Raad dat de handelskosten voor kmo's dienen te worden verminderd door het stroomlijnen van douaneprocedures, het afbouwen van non-tarifaire belemmeringen en regeldruk, en het versterken van diensten die de handel bevorderen. Het verheugt de Raad dan ook dat de Commissie voornemens is een antwoord te bieden op deze vraagstukken door in alle handels- en investeringsonderhandelingen bepalingen over kmo's op te nemen, teneinde het doeltreffend gebruik van handelspreferenties door kmo's uit te breiden.

9. De EU is de grootste exporteur van digitale diensten en heeft als dusdanig behoefte aan een ambitieuze en proactieve digitalehandelsstrategie om de vruchten van digitalisering te plukken, in overeenstemming met de digitale eengemaakte markt en relevante beleidsmaatregelen. Dat houdt in dat nieuwe vormen van handelsbelemmeringen waar Europese bedrijven van elke omvang mee te maken krijgen, worden aangepakt, met name niet-transparante regelgeving, ongepaste inmenging door de overheid en ongerechtvaardigde voorschriften met betrekking tot lokalisering en opslag van gegevens. De Raad benadrukt dat op het vlak van digitale handel een wereldwijd gelijk speelveld moet worden gecreëerd, en betuigt zijn volle steun aan het voornemen van de Commissie om bij het nastreven van deze doelstelling de EU-regelgeving inzake gegevensbescherming en -geheimhouding, die op zich niet in handelsovereenkomsten wordt meegenomen en er niet door wordt beïnvloed, volledig in acht te nemen en onverlet te laten.
10. De Raad herinnert eraan dat de handel in diensten voor de EU-economie steeds belangrijker wordt en nauw verweven is met de handel in goederen. Het EU-handelsbeleid moet er daarom op zijn gericht de markttoegang voor zowel goederen als diensten te verbeteren en de mobiliteit van hooggekwalificeerde dienstverleners en beroepsbeoefenaren te faciliteren, onder meer door de erkenning van hun kwalificaties. De Raad herhaalt daarnaast dat EU-handels- en investeringsovereenkomsten er overheden niet toe verplichten of zullen verplichten openbare diensten te privatiseren, of overheden, van om het even welk bestuursniveau, niet beletten of zullen beletten de openbare dienstverlening op het gebied van watervoorziening, onderwijs, cultuur, gezondheidszorg of sociale diensten te ondersteunen of te reguleren, of het scala van diensten dat zij aan het publiek verlenen uit te breiden.

11. De Raad onderstreept dat investeringen, zowel inkomende als uitgaande, essentieel zijn voor het succes van de economie en de bedrijven van Europa. Wat het investeringsbeleid - een gedeelde bevoegdheid en verantwoordelijkheid - betreft, benadrukt de Raad dat investeringen moeten worden bevorderd en beschermd, en dat voor alle investeerders een gelijk speelveld moet worden gehandhaafd. De Raad is verheugd over de innovatieve en ambitieuze aanpak van de Commissie ter modernisering van de bescherming van investeringen, en neemt er nota van dat in dit verband een tekstvoorstel voor onderhandelingen is toegezonden aan de Verenigde Staten. De Raad neemt voorts nota van het voorstellen van de Commissie om deze aanpak in voorkomend geval met betrekking tot andere EU-handelsovereenkomsten in overweging te nemen, en om de totstandbrenging van een multilateraal investeringshof als uiteindelijke doelstelling na te streven. De Raad is ingenomen met de vernieuwde belofte om het recht van overheden om te reguleren te respecteren.

12. De Raad onderstreept dat de vruchten van open handel in een geest van wederkerigheid en wederzijds voordeel dienen te worden geplukt, met inaanmerkingneming van het ontwikkelingsniveau van derde landen. Open handel is ook afhankelijk van en gebaat bij eerlijke en onvervalste mededinging. Daarom is het van uitermate groot belang alle vormen van protectionisme te bestrijden door handelsbelemmeringen af te bouwen, onder meer de non-tarifaire, voor betere markttoegang te zorgen, passende randvoorwaarden voor investeringen te bevorderen, onder meer wat betreft bescherming van investeringen, intellectuele-eigendomsrechten (waaronder geografische aanduidingen, octrooien, tekeningen en modellen, handelsmerken en auteursrechten) te handhaven en te bevorderen, markten voor overheidsopdrachten open te stellen en de toegang tot energie, grondstoffen en componenten te verzekeren. De Raad moedigt de Commissie aan haar inspanningen inzake het openstellen van markten, het versterken van internationale samenwerking op het gebied van regelgeving, het aanscherpen van de wereldwijde normen, alsmede inzake het aanpakken van handelsbelemmeringen en oneerlijke handelspraktijken voort te zetten, onder meer door gebruik te maken van het volledige arsenaal aan EU-instrumenten van handelsbeleid. De Raad betuigt eveneens zijn steun aan de inspanningen van de Commissie omte waarborgen dat de WTO-regels worden nageleefd en gehandhaafd, en dat de bilaterale handels- en investeringsovereenkomsten van de EU zelf beter worden uitgevoerd.

13. De Raad onderkent dat de Commissie, de lidstaten, het Europees Parlement en de belanghebbenden, op basis van een doeltreffende samenwerking en tijdig overleg, gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het handelsbeleid en een betere uitvoering van de EU-overeenkomsten, en is ingenomen met het voorstel voor een hechter partnerschap bij de uitvoering, teneinde de uit handels- en investeringsovereenkomsten voortvloeiende baten te maximaliseren. De Raad wijst erop dat het in de context van door derde landen verleende handelspreferenties belangrijk is dat het verbod op discriminatie van lidstaten wordt gehandhaafd en de integriteit van de eengemaakte markt in stand wordt gehouden. De Raad is verheugd over het voornemen van de Commissie om ex ante-effectbeoordelingen te verbeteren, jaarlijks verslag over de uitvoering van vrijhandelsovereenkomsten uit te brengen en meer aandacht aan ex post-effectbeoordelingen te schenken.

14. Een verantwoord EU-handelsbeleid moet gepaard gaan met een hoog niveau van transparantie en een doeltreffende communicatie met de burgers over de voordelen en uitdagingen van handel en open markten. Een intensiever debat over het EU-handelsbeleid biedt de kans alle belanghebbenden beter te betrekken bij de voorbereiding van, de onderhandelingen over en de uitvoering van onze verschillende initiatieven op dit gebied. Hierbij moeten het bestaande institutionele evenwicht en de toepasselijke regels inzake gerubriceerde informatie in acht worden genomen, en de EU-onderhandelingspositie of de internationale betrekkingen onverlet blijven.

15. Alleen een ambitieuze en verantwoordelijke agenda inzake handelsbeleid, waarin rekening wordt gehouden met ander relevant beleid, zal de EU in staat stellen de mondialisering vorm te geven en een rol te spelen bij het opstellen van solide internationale regels in de toekomst. De Raad is daarom vastbesloten ervoor te zorgen dat handelsovereenkomsten de waarden waarop de EU is gebouwd, alsmede de EU-normen en regelgevingspraktijken, waarborgen. Daartoe dienen maatregelen ter ondersteuning van duurzame ontwikkeling en goed bestuur middels handelsovereenkomsten, multi-stakeholderinitiatieven en andere instrumenten te worden versterkt, met de nadruk op vrije, eerlijke en ethische handel, milieubescherming, arbeidsrechten, fatsoenlijke werkomstandigheden, mensenrechten, gezondheids- en consumentenbescherming, dierenwelzijn, het waarborgen van de bescherming van culturele diversiteit en het bevorderen van ontwikkeling door middel van handel, onder meer in het kader van hulp voor handel (Aid for Trade) en Agenda 2030. De Raad hecht er veel belang aan ervoor te zorgen dat de betrokken bepalingen in alle handelsovereenkomsten en het stelsel van algemene preferenties worden opgenomen, en daadwerkelijk worden uitgevoerd.
16. De EU moet een voortrekkersrol spelen bij de strijd tegen corruptie en de Raad ziet uit naar de voorstellen van de Commissie over de manier waarop daarmee verbonden vraagstukken in handelsovereenkomsten zullen worden aangepakt. Maatschappelijk verantwoord ondernemen en zorgvuldigheid (due diligence), met name inzake wereldwijde waardeketens, moeten worden versterkt. De EU zal partnerlanden, in het bijzonder de minst ontwikkelde landen, ondersteunen zodat ze verantwoorde wereldwijde waardeketens benutten om inclusieve en duurzame groei te bevorderen en zo banen te scheppen en het concurrentievermogen te verbeteren.
-